

Návrh projektu spolupráce na popularizáciu, odbornú a súvisiacu činnosť v oblasti astronómie a príbuzných vied na rok 2012

V roku 2012 sa okrem tradičnej aktivity činnosť členov SAS pri SAV zameria na pozorovanie prechodu Venuše popred slnečný disk, na medzinárodnú spoluprácu pri ochrane pred svetelným znečistením, na pozorovanie zákrytu Jupitera Mesiacom a na lepšiu informovanosť členov spoločnosti ako aj verejnosti prostredníctvom novej webovej stránky SAS pri SAV.

Organizácia vedeckých a odborných podujatí:

1. 21. celoštátny slnečný seminár s medzinárodnou účasťou

Termín: 18. - 22. jún 2012

Miesto: Hotel Lipa, Stará Turá

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc.

Náklady: 150,- €

Priorita: A

Cieľom seminára je prezentovať nové výsledky slnečnej fyziky a z oblasti vzťahov Slnko - Zem ako i poskytnúť prehľad o súčasnom stave vo vybraných oblastiach slnečnej fyziky a geofyziky. Samostatný priestor bude venovaný prezentácii prác študentov a doktorandov astronomických pracovísk a výsledkom odbornej a popularizačnej práce hviezdárni SR a ČR. Pozvané referáty, ústne prednesené príspevky i postery by sa mali týkať nasledovných oblastí: fyzikálne javy v slnečnej atmosfére, slnečná aktivita, úplné zatmenia Slnka, kozmické počasie a geoaktivita. V rámci seminára budú prezentované aj výsledky dosiahnuté v rámci Medzinárodnej iniciatívy pre kozmické počasie. Predpokladaný počet účastníkov: 60. Z referátov prednesených na seminári plánuje SÚH vydať Zborník referátov v elektronickej forme na DVD.

2. Odborná konferencia Terminologickej komisie SAS

Termín: 12. - 13. september 2012

Miesto: Bratislava

Garant: RNDr. Eduard Pittich, DrSc., predseda Terminologickej komisie SAS pri SAV

Náklady: 250,- €

Priorita: A

Cieľ: Neperiodické stretnutie členov Terminologickej komisie SAS pri SAV, vypracovanie a zhrnutie nových hesiel z oblasti astronómie, ich publikovanie v Kultúre slova. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie cestovných nákladov členov Terminologickej komisie a na kancelárske potreby.

3. Bezovec 2012 - stretnutie pozorovateľov premenných hviezd z radov amatérov a profesionálov

Termín: 15. - 17. jún 2012

Miesto: Bezovec

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Stelárnej sekcie SAS

Náklady: 250,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutia na Bezovci majú už vyše 50 ročnú tradíciu a patria k popredným akciám Spoločnosti. Tradične umožňujú výmenu skúseností medzi profesionálnymi a amatérskymi pozorovateľmi premenných hviezd. Tohto roku bude úlohou prizvať aj širší okruh profesionálov zo zahraničia.

4. Astronomická olympiáda

Termín: apríl až september 2012

Miesto: Žiar nad Hronom, miesto konania medzinárodnej astronomickej olympiády v roku 2012 bude Rio de Janeiro v Brazílii

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Astronomickej olympiády na Slovensku

Náklady: 700,- €

Priorita: A

Cieľ: Vyhľadávanie a vzdelávanie talentovanej mládeže na celom Slovensku, zorganizovanie súťaže pre žiakov základných a študentov stredných škôl, príprava celoslovenského finále a výber študentov na medzinárodnú olympiádu Astronómie a astrofyziky. V minulých rokoch sa naši študenti umiestnili na medailových pozíciách v rámci medzinárodnej súťaže.

5. **Csereho astronomické dni v Hlohovci**

Termín: 16. februára 2012

Miesto: Hvezdáreň a planetárium M. R. Štefánika v Hlohovci

Garant: Mgr. Jozef Krištofovič

Náklady: 100,- €

Priorita: B

Cieľ: Popularizačné podujatie pre verejnosť, ktoré sa koná pri príležitosti 40.výročia založenia Hvezdárne v Hlohovci. Na podujatí odznejú tri prednášky, ako aj krátke zhodnotenie štyridsaťročnej histórie organizácie. Podujatie sa uskutoční v spolupráci s Trnavskou univerzitou.

6. **Deň astronómie – Sobotišťe**

Termín: marec 2012

Miesto: Hvezdáreň Sobotišťe

Garant: RNDr. Svetozár Štefeček

Náklady: 50,- €

Priorita: A

Cieľ: Popularizačné podujatie pri príležitosti Dňa astronómie v spolupráci s Hvezdárňou Sobotišťe. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov na vydanie propagačných materiálov.

7. **Pozorovateľská expedícia pre mládež**

Termín: august 2012

Miesto: Mníšek nad Hnilcom

Garant: RNDr. Rudolf Gális, PhD. a Ing. Peter Kaňuk, Stelárna sekcia SAS

Náklady: 100,- €

Priorita: A

Cieľ: Pozorovateľské expedície, ktoré organizujú pracovníci CVČ DOMINO a Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach majú dlhoročnú tradíciu. Expedícia je určená pre mladých pozorovateľov nočnej oblohy z radov astronomických krúžkov, ako aj študentov odboru Astronómia a astrofyzika. Hlavnou náplňou expedície bude pozorovanie aktívnych meteorických rojov a astrofotografia.

8. **Praktikum pre pozorovateľov zákrytov hviezd Mesiacom a planétkami**

Termín: priebežne v roku 2012

Miesto: Slovenská republika

Garant: Mgr. Stanislav Kaniansky, Ing. Jaroslav Gerboš, Sekcia zákrytov a zatmení SAS

Náklady: 100,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutie pozorovateľov z radov amatérov a profesionálov. Uskutočnenie pozorovania predpovedaného úkazu. Prezentácia odborných výsledkov a tvorba spoločných projektov. Podujatie sa uskutoční v spolupráci s Kysuckou hvezdárňou, Hvezdárňou v Rimavskej Sobote, Krajskou hvezdárňou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárňou v Banskej Bystrici.

9. **Meteorická expedícia 2012**

Termín: 10. - 17. august 2012

Miesto: Tepličné, Klenovský Vepor

Garant: Mgr. Kaniansky Stanislav, Ing. Gerboš Jaroslav

Náklady: 100,- €

Priorita: A

Cieľ: Pozorovanie letných meteorických rojov podľa metodiky IMO. Expedícia je otvorená pre pracovníkov hvezdární, členov astronomických združení, mládež a ostatných záujemcov.

10. **Praktikum pre členov Sekcie Astronomickej fotografie**

Termín: apríl – máj 2012, október - november 2012

Miesto: Slovenská republika

Garant: Ing. Peter Delinčák, RNDr. Ján Mäsiar, Sekcia astronomickej fotografie

Náklady: 150,- €

Priorita: A

Cieľ: Dve sústredenia členov sekcie a fotografov z radov amatérov a profesionálov. Praktické fotografické pozorovania. Workshop –spracovanie digitálnej fotografie. Podujatia sa uskutočnia v spolupráci s Kysuckou hvezdárňou, Krajskou hvezdárňou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárňou v Banskej Bystrici.

11. **Seminár astronómie pre pedagógov v rámci Konferencie učiteľov fyziky ZŠ a SŠ - Šoltésove dni**
 Termín: jeseň 2012
 Miesto: Bratislava
 Garant: RNDr. Leoš Kornoš, CSc.
Náklady: 50,- €
Priorita: B
 Cieľ: Prehľadovanie znalostí z astronómie a oboznamovanie učiteľov fyziky s najnovšími výsledkami astronomického výskumu. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov na materiálne a kancelárske potreby spojené so seminárom.
12. **Odborná cezhraničná konferencia venovaná rozvoju Parku tmavej oblohy Poloniny a príprave "Parku ciernego nieba Bieszczady", Poľsko**
 Termín: 22. - 24. marec 2012
 Miesto: Kolonica, Stakčín, Správa BdPN, Ustrzyki Górne, Poľsko
 Garant: Ing. Pavol Ďuriš, RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením
Náklady: 220,- €
Priorita: A
 Cieľ: Zasadnutie členov sekcie, zhodnotenie činnosti, príprava akcií. Stretnutie členov sekcie k rozvoju Parku tmavej oblohy Poloniny so zástupcami správy NP Poloniny a signatármi, ktorí podpísali memorandum o vzniku PTO. Ďalším krokom od vyhlásenia Parku tmavej oblohy Poloniny je vytvorenie veľkého parku tmavej oblohy Východné Karpaty, ktorý by sa mal rozprestierať na území troch štátov – Slovensko, Poľsko a Ukrajina. Hranica parku by mala zodpovedať existujúcej medzinárodnej biosférickej rezervácii Východné Karpaty. Preto sa sekcia a partneri parku snažia o rozšírenie tohto územia o Bieszczadzki Park Narodowy v Poľsku a neskôr Užanskij nacionalnij prirodnij park na Ukrajine.
 Rokovanie s poľskými partnermi pokročilo natoľko, že v marci by malo dôjsť k prvému stretnutiu so správou národného parku Bieszczady v Poľsku. Súčasťou stretnutia bude prezentácia problematiky svetelného znečistenia, ochrany nočného prostredia a myšlienky parku, následne pomoc pri realizácii. Predpokladaná účasť 2 členov sekcie. Z hľadiska úrovne svetelného znečistenia je územie národného parku Bieszczady o niečo zachovalejšie v porovnaní s našim PTO. V rámci výjazdu budeme poľským partnerom prezentovať zachovalé nočné nebo v parku a možnosti ochrany a využitia tohto prírodného bohatstva.
13. **Konferencia - 12th European Symposium for the Protection of the Night Sky**
 Termín: 13. - 15. september 2012
 Miesto: Bielsko-Biała, Poľsko
 Garant: Ing. Pavol Ďuriš, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením
Náklady: 150,- €
Priorita: A
 Cieľ: Aktívna účasť 3 členov sekcie na konferencii, prezentácia DSP Poloniny a výsledkov odbornej činnosti sekcie.
14. **Envirofilm**
 Termín: 21. – 26. máj 2012
 Miesto: Banská Bystrica
 Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením
Náklady: 100,- €
Priorita: A
 Cieľ: Prezentácia Parku tmavej oblohy Poloniny na XVIII. medzinárodnom festivale filmov o životnom prostredí. V roku 2009 bola registrovaná účasť vyše 5000 návštevníkov. Finančné prostriedky podporia prípravu výstavy, posterov a propagačných materiálov.
15. **Meranie svetelného znečistenia na Slovensku**
 Termín: priebežne
 Miesto: územie SR, Skalnaté pleso, Kolonica, územie Parku tmavej oblohy Poloniny, atď.
 Garant: Ing. Pavol Ďuriš, RNDr. Jozef Žižňovský, CSc., RNDr. Ladislav Hric, CSc. a Sekcia ochrany pred svetelným znečistením
Náklady: 100,- €
Priorita: A
 Cieľ: Zmapovanie jasu nočnej oblohy na Slovensku ručnými meračmi SQM, celooblohovými snímkami a tiež prostredníctvom automatizovaných meracích staníc umiestnených na AO Kolonické sedlo a na observatóriu na Skalnatom plese v rámci spoločného projektu s Astronomickým ústavom SAV.

16. **Medzinárodná fotosúťaž Svetíme si na cestu...nie na hviezdy 2012**

Termín: jeseň 2012

Miesto: Rimavská Sobota

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady: 100,-€

Priorita: A

Cieľ: 2. ročník medzinárodnej fotografickej súťaže zameranej na problematiku svetelného znečistenia. V roku 2011 sa súťaže zúčastnilo 61 autorov.

17. **Astrofilm**

Termín: október 2012

Miesto: Piešťany

Garant: Mgr. Marián Vidovenec, SÚH Hurbanovo

Náklady: 0,- €

Priorita: A

Cieľ: Na už 6. ročníku tohto zaujímavého podujatia, ktoré si za dobu svojej existencie získalo celý rad priaznivcov všetkých vekových kategórii, budú prezentované nielen filmy s astronomickou tematikou, ale na jeho programe sa aktívne zúčastňujú aj mnohí členovia SAS pri SAV.

Edičná činnosť:

1. **Vydanie odborných a informačných materiálov pre členov SAS a odbornú verejnosť**

Náklady: 1340,-€

Priorita: A

a) *Meteorické správy 33, 2012*

Garant: prof. RNDr. Vladimír Porubčan, DrSc., Mgr. Peter Zimnikoval, január- február 2012, Hvezdáreň v Banskej Bystrici, 100 ks.

Náklady: 100,-€

b) *Astronomický cirkulár SAS - časť SLNKO*

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc., SUH Hurbanovo,

Náklady: 20,- €

c) *Astronomický cirkulár SAS - časť MPH*

Garant: RNDr. Marek Husárik, PhD.

Náklady: 20,- €

d) *Symbolický cintorín obetí svetelného znečistenia*

Garant: RNDr. Peter Begeni, RNDr. Pavol Rapavý

Cieľ: Umiestnenie symbolického cintorína obetí svetelného znečistenia v obci Zboj – 3 obojstranné tabule. Grant Nadácie Slovenskej sporiteľne, spolufinancovanie.

Náklady: 100,-€

e) *Náučný chodník svetelného znečistenia*

Garant: RNDr. Peter Begeni

Cieľ: Vytvorenie náučného chodníka v Poloninách v spolupráci s pripravovaným projektom v rámci Karpatskej nadácie.

Náklady: 100,-€

f) *Fotodokumentácia, tlač a distribúcia propagačných materiálov k problematike svetelného znečistenia*

Garant: Ing. Pavol Ďuriš, Jaroslav Merc, RNDr. Pavol Rapavý

Cieľ: Vydanie propagačného materiálu k problematike svetelného znečistenia a k medzinárodnému projektu „Globe at Night“. Distribúcia už vydaných materiálov je tiež jednou z foriem vhodnej propagácie problematiky svetelného znečistenia (brožúrka, plagát, skladačka).

Náklady: 300,-€

g) *Tabule (logá) označujúce vstup do Parku tmavej oblohy Poloniny*

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni,

Cieľ: Zhotovenie a umiestnenie tabúl označujúcich začiatok Parku tmavej oblohy Poloniny na dvoch miestach - na hlavnej ceste vstupu do Parku tmavej oblohy Poloniny (pred Kolonicou, za Ladomírovom), prípadne ďalšie dve na vedľajšej ceste pred Kalnou Roztokou a za Klenovou.

Náklady: 100,-€

- h) *Propagačné materiály k prechodu Venuše diskom Slnka 6. júna 2012*
Garant: Mrg. Július Koza, PhD.
Cieľ: Vydanie tlačovín (veľkoformátový plagát, leták formátu A4, brožúra) pre mládež a verejnosť propagujúcich vzácny astronomický úkaz.
Náklady: 300,-€
- i) *Navigačné tabule pri hlavnej ceste určujúce smer k Parku tmavej oblohy Poloniny*
Garant: RNDr. Pavol Rapavý, spolupráca so správou NP Poloniny
Cieľ: Umiestniť v spolupráci so správou ciest informačné navigačné tabule určujúce smer k DSP.
Predpokladá sa financovanie zo strany Správy a údržby ciest.
Náklady: 0,-€
- j) *Hodina Zeme*
Garant: Jaroslav Merc
Cieľ: Realizácia a koordinácia „Hodiny Zeme v SR“, propagácia, informačné materiály, zapojenie SR do podujatia v roku 2012, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.
Náklady: 0,-€
- k) *How many stars ...?*
Garant: René Novysedlák
Cieľ: Zapojenie Slovenska do projektu „How many stars ..?“, propagácia, vydanie propagačného materiálu, internetové stránky <http://svetelneznecistenie.sk/stars/>. Predpokladá sa financovanie v rámci podaného grantu Nadácie SLSP.
Náklady: 0,-€
- l) *Propagácia Parku tmavej oblohy Poloniny*
Garant: Ing. Pavol Ďuriš
Cieľ: Propagácia Parku tmavej oblohy Poloniny v tlačенých médiách, aktualizácia internetovej stránky <http://poloniny.svetelneznecistenie.sk>, preklad internetových stránok do angličtiny.
Náklady: 0,-€
- m) *Vypracovanie novej webovej stránky SAS*
Garant: Mgr. Emil Kundra, PhD.
Cieľ: Skvalitnenie informácií pre členov SAS, ako aj pre širokú verejnosť. Finančné náklady sa použijú na vypracovanie novej štruktúry stránky. Náklady na doménu a priestor hradí AsÚ SAV.
Náklady: 300,-€

V Tatranskej Lomnici, 23. 1. 2012

Vypracoval: RNDr. Rudolf Gálik, PhD.
Vedecký tajomník SAS pri SAV

Pripomenkovali a overili: L. Hric a E. Kundra